

SAMOBORSKI LIST

Ljetovališni vjesnik

"Samoborski list" izlazi 1. i 15. u mjesecu.
PRETPLATA na cijelu godinu stoji K 4.—, na po godinu K 2.—, a na četvrt godine K 1.—. S poštom stoji 48 filira na godinu više, a u Americu K 1-40 na godinu više. Pojedini broj stoji 20 filira.

Odgovorni urednik: Dr. Mijo Juratović.

Uprava se nalazi u Šmidhenovoj ulici broj 22, a otpremništvo u „Samoborskoj tiskari“ S Šeka, trg Leopolda Salvatora.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petlini redak u redakcijskom dijelu po 20 fil. u oglasnom 10 fil. Za oglase, koji se više puta uvrćuju, daje se znatan popust. Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“. Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

GODINA I.

U Samoboru, 1. svibnja 1906.

BROJ 9.

K otvorenju lječilišta.

Danas se otvara u Samoboru novo-podignuto lječilište za fizikalnu terapiju.

Poslije mnogih borba, nakon teških žrtvi i velikih napora stoji ono danas napokon potpuno, ponosno, puno najljepše harmonije, sakrivajući u sebi dragocjenu zbirku svih mogućih modernih pomagala za liječenje bolesnoga ljudstva. Okruženo je najobilnijim blagom prirodnih ljepota, te se boljega i zgodnijega mjesta za lječilište zbilja i ne može pomisliti. Ovdje tiha i mirna dolina, zaštićena najpomnije od vjetrova i prenagle promjene u toplini, onda blizina bistroga i brzoga potoka Gradne, u sredini Samobora, ondje pak neposredna blizina naših idejalnih šetalista, Anina perivoja i Rudarske drage. Osnivači lječilišta, doktor Juratović i Mirko Kleščić, dobro su shvatili znamenitost Samobora za klimatičko lječilište i ljetovaliste, bistro su prosudili njegov budući razvitak, te su zajedničkim silama — jedan svojim opsežnim stručnim znanjem, drugi riječkom vještinom i poznatim svojim ukusom — uredili ovo uzorno lječilište. Ono će ne samo potpuno ispunjavati svoje dužnosti, već će služiti i kao ured Samoboru, te je u jednom i drugom svojstvu naišlo na općenito priznanje, napose pak na priznanje zbora liječnika kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije.

Lječilište je uređeno elegantno i ukusno, te je snabdjevano sa svima najmodernijim spremama za fizikalno liječenje. Ono je u tom svojstvu prvi takav zavod ne samo u našoj domovini, već i na slovenskom jugu. Uz liječenje vodom postoji i liječenje elektricitetom, vrućim zrakom,

parom, ugljičnom kiselinom, fangom, gimnastikom, dijetom, zračenjem, sunčanjem, groždem i načinom života.

U zavodu je namješteno vrsno tehničko osoblje, te uz liječnika, doktora Juratovića, koji se navlastito posvetio fizikalnoj terapiji, djeluju još sile, koje su svršile nauke na prvoj školi te vrste, na klinici profesora Winternitza u Beču. Tako će mnogi i mnogi bolesnik iz bliza i daleka naći u zavodu uspješnoga lijeka, napose pak ljudi, koji boluju na teškim i dugotrajnim bolestima živaca, pluća, srca, crijeva i želuca, bubrega i drugih organa.

S lječilištem stoji u savezu hotel i pension, koji je ljetos s velikim troškom podigla gospođa Vjera pl. Sauer. Hotel se nalazi u srcu Samobora, potpuno je odijeljen i leži na podnožju Anina perivoja, sav je u zelenilu, te je posebnim, tihim i ugodnim, putem spojen s hydropatičkim zavodom. Upravo zamjernim ukusom i velikim komfortom uređeno je u svemu sedamnaest prostora, zračnih, svijetlih soba s jedno 40 kreveta. Ovdje je poskrbljeno i za ostale udobnosti gostova, te osim blagovaonice postoji još soba za konverzaciju, za pušenje, a sve je uređeno jednakom elegancijom. Najveća pažnja daje se hrani, te je osim obične mješovite uvedena još vegetabilna i hrana za diabetičare, a sve se nalazi pod liječničkom kontrolom. Gospođa pl. Sauer uložila je ovdje sav svoj mar, žrtvovala značajnu svotu na uređenje, te time pokazala vrlo svoj patriotizam i jasno očitovala, da joj je na srcu samo procvat Samobora.

S ovim lječilištem stupa Samobor u novu fazu svojega života i razvitka. Ono ne samo da će mu podijeliti faktični značaj lječilišta, nego će mu dati i svjetski glas, te će time privući

goste iz svih krajeva. Tako će se ne samo dignuti općenita privreda, nego i otvoriti novi izvori zarade. To pak stoji koliko do samoborske općine, toliko i do svakoga pojedinca, da pravo shvate razvitak, da ne propuštaju zgodne prilike, da pokroče naprednim duhom i da se prilagode odnošajima.

Ne sumnjamo ni najmanje da će i Samobor poput drugih sličnih mjesta od svoje strane rado sve učiniti, kako bi bio boravak lječilišnim i ljetovališnim gostovima u njem ne samo koristan, nego i u svakom pogledu ugodan. Milo i ljubazno susretanje osvaja svačije srce, pa ako je i istina, da bolesnik mora da potraži lijeka u lječilištu, opet stoji i to, da će on dvostruko radije pohrliti ovamo, ako se osjeća kao kod kuće, ako se prirodne krasote harmonično podupiru s prijaznošću i susretljivošću domaćih ljudi. Ovakav lijepi sklad osobito povoljuje duševnomu raspoloženju i zdrava čovjeka, a koliko više vrijedi za one, kojima treba zdravija i oporavljenja.

S otvorenjem ovoga lječilišta otvorit će se novi izvor privrede znatnomu dijelu našega građanstva. Ali da se ovo vrelo privredno mogne s vremenom doista potpuno razviti i ojačati, stoji u prvom redu do samoga građanstva: bude li ono znalo svoje tražbine svagda držati u granicama umjerenosti i pravednosti, bude li ono kupališne gostove smatralo gostovima svoga zavičaja, te im u svem išlo na ruku, onda će ovakim svojim postupkom neosporno utri put bržemu i boljemu razvitku naših privrednih prilika. Nekoć je Samobor nadaleko slavio sa svoga gostoprimitstva, a mi smo uvjereni, da ni današnji naraštaj ne će u tome zaostati za svojim djedovima, to manje, kad može odatle crpiti još i koristi.

LISTAK.

Dojam prirode.

Napisaó dr. Branimir Livadić.

Nema čovjeka, kojemu ne bi priroda imala nešto ugodno da kaže. Možda to ljudi, koji rade rukom, koji su vazda zaposleni u prirodi, manje osjećaju nego ljudi, koji rade duševno. Ipak, u svakom životu imade časova, koje je posvetila i uzdignula priroda ljepotom. A kako ne bi to osjetio svako upravo u našem kraju, gdje se priroda svojim bujnim vidicima nameće kao silom? Za to sam, evo, namijenio ovo nekoliko redaka razmatranju onoga, što se u duši našoj zbiva, dok gledamo prirodu.

U naravi je našega tjelesnog ustroja, kako je svezan s dušom našom, da ono, što tijelu povoljuje i duši ugoda. Na svježem zraku, na vrietnim vršcima gora diše se slobodnije i duša dobiva snažniji razmah. Uči nas prirodosnanstvo, da imade plinova, koji nam osobito razblažuju dušu. I taj učinak spada među dojmove prirode, radi kojih će čovjek tražiti vazda dodir s njome. Ali mi ćemo taj dojam, kolikogod je značajan za utjecaj prirode na ljudsku dušu, ostaviti po strani; mi ćemo se zadupeti dalje u razmatranje; nas zanima pitanje, kako se doima priroda — recimo — licem u lice ljudske duše.

Vi, koji ste gledali sa „Puškenice“, kako zalazi sunce iza zidina staroga grada, koji ste klicali u duši svojoj: krasno li slike! — vi mi za cijelo ne ćete vjerovati, a ja vam kašem: ljepote prirode naprosto ni

nema! Prije nego li se stanete prepirati sa mnom, pitajte pastira, koji pase stado na najljepšem proplanku Oklečke gore, je li ikada osjetio, da je ondje lijepo. Ljudi, koji stanuju u najljepšim krajevima, ne poimaju, čemu dolaze oni mnogobrojni stranci u njihov kraj.

Da vam bude lakše vjerovati, zamislite se u časove, kad vam je dušom prolazila tuga: kraj kolikih „ljepota“ prolazili ste onda, a da vas se nijesu upravo nikako doimale. Drugi put, prolazeći istim krajem, na svakom ste koraku otkrili novu „ljepotu“.

Priroda po sebi nije ni lijepa ni ružna. Treba je promatrati tek okom umjetnika, da bude lijepa. Tek mašta ljudska čini prirodu lijepom. Mašta ljudska otkriva prirodne ljepote. A kad su otkrite od ljudi ukusa i fantazije, primamit će sugestija hiljade i hiljade, da joj se dive. Priroda krije u sebi tek sredstva, koja nas podražuju da stvaramo slike, koje je već od prije duša naša snabdijela ljepotom. Jer je jedini izvor ljepote u našoj mašti. Priroda je kadra potaknuti maštu, da stvara ljepotu. Za to je priroda kao jeka: što smo joj dovolknuli, ona nam odgovara. U njezinim časovima ogleda se lice naše.

Ali budući da je priroda sredstvo, koje nas podražuje, da oblikujemo ono, što se krije u našoj mašti, treba da to sredstvo izrabimo. Treba da se zarana priviknemo gledati prirodu umjetničkim očima. To ćemo postignuti gledanjem i slušanjem. Jer mi idemo u prirodu a da kraj otvorenih očiju ne gledamo. Takovi su slijepci ovi pastiri i seljaci na najljepšim alpskim točkama. Stanemo li gledati prirodu, vidjet ćemo bezbroj

oblika i boja. Naše će oko zamijetiti oblika, od kojih će duša potcikivati kao nasmijano dijete. A stanemo li slušati, začut ćemo glasove, koji će zaliti dušu valovima najsladnjih harmonija. S vremenom osjetit ćemo potrebu, da svagdje u svijetu tražimo slične užitke, a nikoga ne će biti, tko bi nam ih onako bogato i spremno davao, kao priroda.

Ne bi smjelo biti čovjeka, koji ne bi znao iz ovog nepresahnjivog vreća sreće da crpe. Zanimanjem za prirodu i njezin život trebalo bi, da svi mi obnovimo svoj život, bilo bi nam kao roditeljima, koji s djecom svojom otpočimaju nov život. Mašta naša ispunila bi prirodu ljepotom, od koje bi se ljujčala duša naša kao mirisni cvijet na otocima blaženih.

Odje je priroda bogata čarima kao u našem kraju, ona se sama sobom nameće duši ljudskoj. Ona potiče fantaziju na stvaranje lijepih slika. Te slike krijepe dušu i jačaju je u njezinu poletu. One ju pročišćuju od naplave i taloga svakidašnjeg rabotanja. A tko od nas vodi tako laki život, da mu te okrijepe ne bi trebalo?

Prirodu dakle treba da podjemo u susret, hoćemo li, da nas se doima. Ali dosta je da stignemo do polovice puta, ona će nas privući ljubazno k sebi. To su u našem vijeku naobraženi ljudi davno uvidjeli, i nitko, komu je kako moguće, ne propušta prilike, a da ne posveti ovom uživanju prirode nešto od svoga vremena. Ali dok dolaze drugi k nama, mi smo sami kao oni, koji se čude... a drugi ogrepljuju dušu na našim izvorima...

učinih zavoda u Beču i Zagrebu proglašena je po vis. hrv.-slav.-dalm. zem. vladi mineralno ljekovitom vodom: to se je pouzdano nadati, da ne će dijelom naše domovine biti kače, koja ne će jedino Apatovačku kiselicu kao stalo i mineralno-ljekovito piće trošiti, te joj dati prednost pred ostalim stranim vodama. Na taj način podupire čeno i društvu sv. Cirila i Metoda, koja će od toga domaćeg poduzeća imati koristi. — Zahtijevamo stoga svagdje samo Apatovačku kiselicu.

x Gospodin dr. Lavoslav Winternitz osvjedočio se uslijed iskustva, što si ga je sabrao za vrijeme pod njegovom upravom stojećeg sa djetinim lječenjem spojenog lječnika s vodom, da se za one, što iz bud kojeg razloga ne smiju da uživaju znatnu kavu, treba pronaći sredstvo, koje će i s ukusom biti sličnije kavi, nego što su nadomjerna sredstva kave, što ih nalazimo danas u trgovini.

Svoje mišljenje, na koji bi se način imalo priugotoviti takovo sredstvo, koje bi u istinu nadomjestilo kavu, uspio je stručnoj i uglednoj tvrtci Hinka Francka sinovi, koja je na temelju toga počela da priugotavlja specijalnu vrstu (nazvanu Hydro ili hydropatička kava). Unatoč toga, što je posve prava od bočina, ima ona ipak začudno kavi sličan ukus, tako, da će već nakon prvog pokusa predobiti svakog ljubitelja kave za taj specijalitet.

Dobije se u svakoj trgovini speceraja, delikatesa i drogerija.

Društvene vijesti.

Glavna skupština dobrovoljnog vatrogasnog društva. Budući da će se na Florijanovo obilježje u Samoboru izbor narodnoga zastupnika, održat će se godišnja glavna skupština samoborskoga dobrovoljnoga vatrogasnoga društva u nedjelju 6. svibnja u 11 sati svojim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsjednikov. 2. Čitanje zapisnika posljednje glavne skupštine. 3. Izvještaj vještbeničtra o stanju vatrogasne čete. 4. Izvještaj blagajnika. 5. Prijedlozi. 6. Izbor vojvode i časništva.

Ovom su društvu pristupili kao podupirajući članovi: gg. Gustav Huth, Dragutin Cernovsky, Božić Božidar i dr. Juratović.

Prosvjeta.

Bogumil Toni: „Jagode“. Primili smo ovu lijepo opremljenu knjižicu našega domaćeg učitelja, gosp. Bogumila Tonia, u kojoj ima do 50 lijepih pjesmica, smiješljivih hrvatskoj školskoj mladeži.

Knjižica ima 70 stranica u formatu šesnaestine arka. — Naslovnu je sliku ukusno izradio poznati vještak g. Ivan Hartig. — „Jagode“ su izale nakladom pothvatne knjižarnice M. F. Strmecki, a tiskane su u samoborskoj tiskari S. Seka.

Lijepa ova knjižica odlikuje se čistim i pravilnim jezikom, pjesmice su ispujane lakim i ugodnim slogom a čuvstvom nježnim i toplim, te će miho djelovati svojom nježnošću na nevina mlada srca.

G. Bogumil Toni poznat je već od 10 godina kao marljiv i vrstan radnik na omladinskoj literaturi, pa kad spomenemo, da su u ovoj knjižici sve same izabrane pjesmice, mislimo, da se ta knjižica već sama sobom toliko preporučuje, da je vrijedno, da je svaki dobar roditelj nabavi svojoj dječici za ugodnu duševnu zabavicu.

Sva autorska prava pridržana.

Hrvatski narodni vezovi.

Piše Jelka Belovičeva.

Otvorene „zaveze“ (vezovi dalmatinski) vooma su ukusne, a imade ih 12 jednostavnih na broju, dok ostale nose zasebna vrlo karakteristična imena. Čula sam ih od vrle dalmatinske vezilje B. pa ih evo iznosim, da im se spomen sačuva. Najljepše su zaveze sa zvjezdicama ili sa žmirke ili na pečice potpanice.

A evo ih i ostalih svih po redu: 13. Pečki ne po po se ili na lovoraki izmet. 14. Sa dva izmeta na krivalje i pratiče. 15. Otvoreni prstići. 16. Otvoreni prstići na peljarice „trči vez“ (za dijete to vezu.) 17. Šuplji prstići ili čempresici ili na jagodice. 18. Kadipača ili kadilača. 19. Na velike pečice.

Zatvorene zaveze jesu također lijepe. Evo nazivlja: 1. Zatvorene na pečice. 2. Zatvorena na sključice. 3. Zatvorena na male sključice, drite ili nazvane „duplača“. 4. Zatvorena na velike pečice sa dva izmeta ili miljanaki izmet ili na brazdice. 5. Zatvoreni pečki ili lovoraki izmet. 6. Zatvoreni na pečice, nazvan „na orlove“. 7. Zatvoreni prstići (za udovicu to vezu). 8. Zatvoreni drugi prstići. 9. Zatvoreni cvijeci na šapke. 10. Zatvoreni na cvjeturke bez izmeta. 11. Na žičice ili na okoline bez izmeta ili na kolačice.

Rukavski se vezovi mogu također svrstati u nekoliko skupina, kao: na zvrkove ili zavrtače, velika kosjerača, mala kosjerača s jednim zupkom, sa pò zupka.

Rukava ima otvorenih i zatvorenih. Otvoreni su ovi: 1. Nistički ili na kokošice ili na male zupke. Male zupke odlikuju se velikom ornamentalnom obilnošću. Steta, što nijesu svi ti krasni motivi za dalmatinske vezove iskupljeni u štampan album. To bi trebalo. Vezovi sa rukava

zovu se još i „ludi“ ili siromašni, ili bez punjenica, ili sa pò zupka ili na kitice. Sve je ovo prva vrsta. 2. Sa jednim zupkom. 3. S malom kosjeračom ili kosjeranom sa tri punjenice. 4. S jednim cvijetkom, sa dvije punjenice, na oči ili sa 3 zupka. 5. S vilicama ili sa pò kosjerana ili kosjerače sa 3 oka. 6. Na žmirice. 7. Sa 6 punjenica ili sa 3 zupka. 8. S velikom ili svom kosjeračom sa 4 zupka. 9. Sa 3 cvijetka. 10. Sa sitnim jezičcima ili sa 15 punjenica ili na zvjezdice ili pokala-zupci. 11. Mali zvrkovi ili zavrtači sa lijepim zupkom. 12. Mali zvrkovi s ključicama ili sa pò zvrkova. 13. Zvrkovi ili zavrtači s malim cvijecima. 14. Zvrkovi s velikim cvijecima. 15. Veliki zvrkovi ili velika kosjerača. 16. Potpuni zvrkovi.

Svi gore pomenuti rukavi mogu se zatvoriti osim potpunih zvrkova i rukava sa „sitnim jezičcima“, ili onih sa 15 punjenica itd., ali zato imadu rukavi od udovice, i rukavi po po se sa srcem ili jezikom zatvorenim.

„Pruci“ se zove onaj dio rukava, koji ostaje između donjega dijela rukava i privezica ili primeca. To je također fina vrsta veza! Treba da i šira publika, naime inteligentni slojevi naroda pokažu veće i intimnije razumijevanje za to naše narodno blago. Treba da naše dalmatinske gospode i gospodice iznesu više srca za narodne vezove.

One se ne zanimaju dovoljno i svestrano za ono, što je naše; one omalovažavaju svoje, a drago im je kititi i kinduriti se tudim perjem, tudim cifranjama bez soka i smoka. I za to ih stize prijekor, da su zane-marile važno područje umjetničke produkcije, — područje, koje im kud i kamo više dolikuje, nego i koje drugo. Tu neka je mjesto njihovoj ambiciji i emancipaciji. Neka se emancipiraju od tudinštine, od tudih stilova i dekoracija, a neka prigrie ono, što je čisto naše. Tu neka je njihov modernitet, a i njihovo rodoljublje, a ne samo u zvučnim frazama i u praznim riječima. U koje dame nema zdravog shvaćanja za umjetničku stranu naših vezova, ta neka si ne umišlja, da je naobražena. U njezinoj je naobrazbi velika jama.

Naša je vezilja važan faktor na širokom polju dekorativne umjetnosti i tekstilne industrije. A ova potonja je opet golemo polje rada i privrede s obilnim granama na sve kraje. Pa ako se to polje pametno i revno obrađuje, onda će se dići i narodno blagostanje. Ljubiti i poštovati narodne vezove dična je, dakle, rodoljubna dužnost svake Hrvatice i Srkinje.

Proučavajmo pomno narodne naše vezove, dosele smo to premalo činili!

Izvrzna kava

čaj, čokolada, kakao te slatko i kiselo mlijeko dobiva se svakoga dana kod

Melanije Wuja,

Suhodol, kraj hydropatičkog zavoda.

Mlijeko litra 5 nč.

(10 filira) dobija se kod Melanije Wuja, Suhodol.

Trudno

poslovodu

za podružnica u Bregani za trgovinu sjelovitim robom i gostionica.

E. Prosekky.

Javna zahvala.

Iskreno zahvaljujem se na svakoj pažnji koju ste mi učinili u vezi s mojom bolešću. — Izbavio me ste od bolesti i vraćate mi zdravu i sretnu budućnost. — Izbavio me ste od bolesti i vraćate mi zdravu i sretnu budućnost.

Gospođinica ...

... ..

... ..

... ..

Hydro Preporučeno po Hydro Dr. med. Lao. Winternitsu,

lična upotreba ličnice podom, Sana Senci u Kauer kod Beča
vratnjivom ličniku I. bečkog društva sa lječnje po prirudi u Beču.

„Hydropatičko“ pridodatak za kavu, ali i kao
odajena on gotova sa kuhanje, snačnija je, bogatija
bojem, akusnija i ima puniji tek nego hlad i ječam.

Hydropatička kava.

Jedino hvarino u kavi je —
mlijeko.

Sa kavom — mnogo mlijeka.

Kavica jedna je kod svih naroda.

Prirodnost.
Sretnost.
Dobar ukus.
Zdravost, ali,
Definira.

Hinka Francka sinovi u Linzu 7/d.
Parabice, Remeteva, Buharež, Košice, Zagreb.

Gospodarstvo.

Godišnji sajam. Na godišnji sajam na veliki petak, 13. travnja, dotjerano je bilo 923 komada rogatog blaga i 196 komada svinja; sajam je bio vrlo živahan, jer su došli strani kupci. U trgovačkoj opć. klanici poklano je od 15. ožujka do 15. travnja 98 komada rogatog blaga, 129 komada teliča, 75 komada svinja, 8 janjaca i 9 odojaka.

Zemaljska izložba stoke itd. Da se dade našim gospodarima što povoljnija prilika za sudjelovanje na ovoj izložbi, podijeljene su za isloške, određene za nju, posebne tarifne pogodnosti. Za predmete, koji će se slati na izložbu, platić će se vozarima samo do Zagreba, dok se za put natrag ne će imati platiti nikakova pristojba. Stoka pak, bilo ma koje vrste, platić će onu minimalnu tarifnu pristojbu, koja se plaća za rasplodnu stoku. Time je omogućeno najširim krugovima našeg naroda, da sudjeluju na izložbi. Zanimanje izvanjskih gospodarstvenih strojeva za tu izložbu tako je veliko, da će se prostor, koji je bio prvobitno određen za strojeve, morati proširiti.

Rok za prijavu izložbenih predmeta produljen je do konca travnja.

Nema sumnje, da će ova izložba biti u svakom pravcu veoma zanimljiva. Ali povjerenik vladin pobrinuo se, da izložba ne bude samo zabavna, nego i poučna. U tu svrhu držat će stručnjaci kr. zem. vlade, gospodarskih zavoda i nekih većih gospodarstava cio niz predavanja, spojenih s demonstracijama. Program ovih predavanja obuhvatać će sve grane gospodarstvene privrede, a objelodanit će se naskoro. Koliko su ovakova poučna predavanja s demonstracijama korisna i našem narodu potrebna, o tome smo već jednom prilikom natuknuli u našem listu. Poželjno bi bilo, da kod tih predavanja

budu nazočne sve gospodarske podružnice sa što većim brojem svojih članova.

Veoma zanimljiva bit će zbirka po gospodarstvo korisnih i štetnih ptica, koju će izložiti nova ornitološka centrala uz razne ostale važne podatke, kao što je u prvom redu hrana, koju razne ptice troše. Izložit će se nadalje u znatnom broju akvarija i žive ribe, te razni drugi zanimljivi izložci domačega ribarstva.

Kako je nadalje određeno, bit će na izložbi predvođen i rad nastavnih zavoda gospodarske struke, kao što su više gospodarsko učilište u Križevcima, ratarnice, potkivačke škole i dr. A i narodno gospodarstveni stručni odsjek kr. zemaljske vlade izložit će u posebnom paviljonu razne objekte i nacrtice gospodarstvene naravi. Na izložbenom prostoru radnje lijepo napreduju, pa će zemljoradne doskora biti dovršene, tako da će se onda moći pristupiti detaljnoj izradbi prostora u izložbene svrhe.

Sada su već zasade krasne vočke raznih vrsta i oblika sa zemaljskog dobra Božjakovina, vlastelinstva Kutjeva, zem. gospodarskih zavoda, kazniona u Mitrovici itd.

Kako se iz svega ovoga vidi, nastoji se u svakom pogledu, da izložba bude potpuna slika našega gospodarstvenoga napretka.

Gusjenice na lozi pojavile su se ove godine u većem broju, pa zadaju vinogradarima mnogo brige i posla. Ponajprije su opažene male gusjenice, koje se zavlače u pupove, te izjedaju njegove najplemenitije česti. Naravno, da takav pup više ne potjera, a samo sićušna rupica oduze nam, da ga je uništila gusjenica. Nešto kasnije pojavila se opet dobro već poznata gusjenica „korak“, koja obilazi po pupovima, kada su već izbili, te brsti po njima. Makar je velika dva do tri centimetra, ipak ju je teško opaziti, jer boju svoga tijela prilagodi boji trsove kore, pak je i vješto oko vrlo teško opazi. Protiv

ove gusjenice nema boljega sredstva, nego je često i pažljivo sabiranje.

Bikovi, krave i junice u rasplodne svrhe. Kr. hr.-slav.-dalm. zem. vlada, odjel za unutarnje poslove, kani s obzirom na mnoge u tom smjeru podnesene joj želje u svibnju t. g. nabaviti bikove, krave i brede junice simmenthalske pasmine u Badenskoj i Švicarskoj u svrhu, da ih ustupi domaćim gospodarima. Životinje dopremit će se na zemaljsko dobro Božjakovinu, te će se ondje držati uz isključnu cijenu od 300 K, ispod koje se životinje ne prodaju, jer u postojbini svojoj stoje 500 K i više. Dostalac obavezan je životinje u kraljevinama Hrvatskoj i Slavoniji upotrebiti u rasplodne svrhe. Preporučuje se onima, koji sebi tim putem žele nabaviti čistokrvnu rasplodnu stoku, da to jave narodno-gospodarskomu odsjeku kr. zem. vlade. Iz te prijave po njih ne nastaje nikakova obveza, ali će uz jednake ponude imati prednost pred nepredbilježenim gospodarima.

Javna zahvala.

P. n. gospodama i gospodi, koji su mi prigodom smrti moje nezaboravne sestre izrazili sačut ili je sporeveli do hladna groba, izričem najdublju hvalu.

Jelisava Brivec.

Svoj k svomu — Samoborac k Samoborcui!

Josip Kosić

trgovina svježega i sušenog mesa na veliko i malo
Zenica — Bosna.

Brzjavke: Kosić, Zenica.

Preporučujem svojim veoma cijenjenim zemljacima svoju moderno uređenu trgovinu mesnate robe svake vrste, napose pak prodajem: paprenu i stolnu slaninu i trbušinu, hamburšku slaninu za zajutak, smotanu butinu i pleće, rebarca i zarezbrica, mnogovrsne kobasice, kao: djevenice od smotane butine, pariske i ekstra kobasice, prave krakovske i poljske slanišne kobasice, milanske kobasice, sardeljače, dlijernjače, krvavice, onda cervelat, mortadello, govske, braunšvajgske, oderberške i kranjske kobasice, češnjovke i pečenicke, tirolske „landjäger“, frankfurtske i najstadske, kobasice jezičnjače, i „presswürste“; nadalje paštete od jetre i drugih umetaka, nadjevne svinjske glave i noge i dr.

Roba vazda svježja i najbolja.

Cijene najniže!

Po visokoj kr. zem. vladi proglašena
lječkovitom vodom rudnicom.

Apatovačka kiselica

Naravno alkalčko-muriatna litijska kiselića.
Najbolje stolno piće. — Lječkovita voda.

Nagrađena sa 15 zlatnih kolajna.

Od prvih liječničkih autoriteta preporučena te prokušano, izvršno i nenatkriljivo sredstvo **Glasovito sredstvo kod svih bolesti probavnih organa i grkljana, proti ulozima i reumi, kod teinačnog, plućnog, crijevnog i svih drugih katara, protiv hemoroida, kod boli bubrega, mjehura, kamenca, lečerne bolesti, zrnatih i nateklih jetara.** Prokušano, izvršno i nenatkriljivo sredstvo kod spolnih i mnogih drugih ženskih bolesti.

Upraviteljstvo vrela

apatovačke kiselice,
Zagreb, Ilica broj 17.

Dobiva se u svim ljekarnama, trgovinama
mirođija, restauracijama i gostionama.

Hydropatičko liječilište

u Samoboru

u blizini glavnog grada Zagreba, u prekrasnom šumovitom gorskom kraju, na podnožju okičke gore.

Način liječenja. Kompletno najnovije uređanje za hidro- i elektro-terapiju sa hidro-elektro-tričnim kupeljima. Kupelji s ugljičnom kiselinom, vlačim uzduhom, parne kupelji, medicinalne kupelji i liječenje fangom; masaža gimnastika, terrainkura, knjižovanje, sunčanje i zračenje.

Liječe se: Bolesti živčanog sustava: neurastenija, hysterija, hypochondrija, neuralgija, migrena, chereza, bezsnica, kljenati, sveklike bolesti centralnog živčanog sustava, napose kičme (izuzev duševne bolesti). Bolesti dišala, akutni i kronički bronhijalni katarrh, katarrhi dušnika i grkljana, bolesti nosa i porebrice, asthma i emphysem.

Nadalje: neurčno izpražnjavanje, haemoroidi, kronički proljevi, nervozna dyopepsija, slabokrvnost, bljelica, tustilo, diabetes melitus, ulozni, rheumatizam, griješke srca i arterioschrosa; bolesti žučne: neredna menstruacija, bijeli cvijet, upala i promjena položaja maternice.

Stanovi i opskrba uređeni su u posebnom pensionu s najvećim komfortom, te sa svim udobnostima. Postoji obična, vegetabilna hrana i hrana za diabetike.

Liječnik: Dr. Mijo Juratović.

U mjestu je pošta, brzjav i željeznička stanica.

Potanje obavijesti daje „Uprava liječilišta u Samoboru“, trg Leopolda Salvatora br. 18.

Tko pošalje???

poštom unaprijed

5 K 40 filira,

10 kruna,

dobije franco u kuću sljedećih 20 knjiga. Samo kratko vrijeme
nečuvno jeftino!

1. Frey: „Pomorska bitka“.
2. Bogović: „Crna kraljica“.
3. Tomić: „Pripovijesti“.
4. „Život kraljice Jelisave“.
5. Sirola: „Brat i sestra“.
6. „Doista jedan je Bog“.
7. Mijatov: „Život hajduka Uđmanića“.
8. Pastorčić: „Rusko japanski rat“.
9. „Pustolovine Petrice Kerempuha“.
10. S. K.: „Spomen-pjesme“.
11. Pažar: „Obratar Jelačić“.
12. „Dvostruko umorstvo“.
13. Sirola: „Devet izvornih pripovijesti“.
14. Sirola: „Sitanova djeca“.
15. „Vojničke sale“.
16. Pažar: „Seljačke pravice“.
17. Sienkiewicz: „Bartek pobjeditelj“ (novo).
18. Verne: „Doktor Oks“.
19. Grigorović: „Piknik“.
20. Tomić: „Ortica“.

Tko šalje poštom unaprijed K 3-20, dobije 30 šaljivih predmeta za zabavu u ugodnom društvu.

Tko šalje unaprijed K 1-20, dobiva „Zlatne ribice“, galerija slika (samo odrasli).

Novce molim unaprijed slati knjižari i papirnici

Ferdo Strmečki ml.,

Frankopanska ulica br. 2. — ZAGREB. — Frankopanska ulica br. 2.

dobiva franco u kuću sljedećih 20 knjiga. Samo kratko vrijeme.

1. Ljubić: „Matija Gubec“.
2. Devide: „Ladni barun“.
3. Tomić: „Ortica“.
4. Mark Tyala: „Zvuči iz Amerike“.
5. Milič: „Vrađa četa“.
6. Sirola: „Spajna pripečenja“.
7. „Doista jedan je Bog“.
8. Hoffmann: „Svako je svoje sreće kovač“ (veselo).
9. Pažar: „Obratar Jelačić“.
10. Sienkiewicz: „Bartek pobjeditelj“ (novo).
11. „Život kraljice Jelisave“.
12. Sirola: „Pomorski račun“.
13. S. K.: „Spomen-pjesme“.
14. Čačković: „Škalocob u kuli sa sedam tornjeva“.
15. „Pustolovine Petrice Kerempuha“.
16. Frey: „Na biljezi“.
17. Dorna: „Postmar“.
18. Sirola: „Devet izvornih pripovijesti“.
19. Sirola: „Sitanova djeca“.
20. Ljubić: „Ritnik“.
21. Sirola: „Mirar“.
22. Truhar: „Slijedimo barake“.
23. Pastorčić: „Rusko japanski rat“.
24. Mijatov: „Život hajduka Uđmanića“.
25. Pažar: „Seljačke pravice“.
26. Bardo: „Zgrade i putovanja Stanley-a“.
27. Kračmar: „Novice i novele“.
28. Grigorović: „Piknik“.
- 29-30. Harsmbach: „Vjenski pripovijesti, romani i pjesme (12 knjiga)“.

Svoj k svomu!

Svoj k svomu!

Trgovina i naklada umjetnina **Josip Kaplan** Zagreb, Duga ul. 12., Telef. 245.

Preporuča svoje bogato opskrbljeno skladište raznih svetih i svjetskih uljenih slika i staklenih i kromoslika, heliogravura, bakro- i ocjeloreza, akvarela, zrcala u zlatnim i orahovim okvirima.

Tvorničko skladište okvira za slike i letvice za slike u raznim izradbama na veliko i na malo. **Zidnih satova i ura njihalica.** Kiparsko-pozlatarska i staklarska radiona. Vlastiti proizvod okvira za slike i staklenih slika, kao i slika sa glazbom.

Portreti i umjetna slikarija. Zavod za crkvenu umjetnost, križni putevi, kipovi, raspela i slike za žrtvenike u svakoj izradbi.

Osobito preporučam krasnu sliku „**Saborska sjednica od 4. srpnja g. 1848.**“ koja nebi smjela manjkati u nijednom hrvatskom domu.

Ilustrovani cjenici besplatno i franko.

Ilustrovani cjenici besplatno i franko.

Gostionica „Kraljici Prirode“ E. Presečky-a.

Gostionica

„Kraljici prirode“

(Vila Eduard Presečky)

nalazi se u čarobnom Anin-perivoju, te je ugodno sklonište za odmor, okrepu i zabavu. — Divozni vidici pružaju gostima vanredan užitak. — Svježi gorski uzduh prija grudima i podaje krepko zdravlje.

U gostionici se toči za okrepu gostiju:

izvrsno domaće vino

iz vlastitih vinograda, kao i

svježe ožujsko pivo,

dobiju se sve vrste

toplih i hladnih jela

kao i sir Ementhalski, domaći, švicarski itd., salama, jaja, slatko i kiselo mlijeko, maslac, bijela i crna kava, kakao, te priznati Samoborski kruh iz moje svestrano priznate uzorne pekarnice.

Po narudžbi dobije se **janjetina, odojak,** tepo želji i sve druge vrste jela.

Objed se može i posebice naručiti, da se naznači broj gostiju i vrsta jestiva, te da to domaći najave usmeno, a strani pismeno u Smidhenovoj ulici broj 4.

Zahtijevajte samo

Volanijevu lužinu.

Najveći uspjeh sadašnjosti!

postigla je poznata i znamenita lužina za pranje rublja tvrtke

EUGEN VOLANI

koja je u kratko vrijeme polučila na gospodarskom polju za štedljive domaćice najsajjniji uspjeh i zadovoljstvo.

Ne kupujte, ako nije

mojim imenom providjeno.

Lužina je nenaplativa za svaku štedljivu i dobru domaćicu, za bolnice, praonice, samostane itd.

Prednosti kod uporabe jesu: pranje bez sapuna, sode, pepela i ine primjese, a što je baš glavno kod uporabe, da ne škodi i ne kvari rublje.

Prištednja na vremenu.	Zašto? jer se u 2 sata opere ona količina, što se prije jedan cijeli dan prala.
Prištednja na trošku.	Zašto? prije su bile potrebne 2 pralje, a sada jedna.
Prištednja na gorivu.	Zašto? jer uporabom gori 2 sata, prije 10 sati.
Prištednja na rublju.	Zašto? jer ne kvari rublje i traje 2 puta dulje.
Prištednja na novcu.	Zašto? kod najmanjeg gospodarstva sigurno 100 K.

Ove sve navedene prednosti lužine ispitala su 4 učenjaka i kr. zem. kem. anal. zavod u Zagrebu, predstojnik dr. Srećko Bošnjaković.

Raskužna moć Lužine: raskužuje rublje od zaraznih bolesti, uništuje bacile kolere, pošaline, tifusa i spora, bedrenice (Milzbrand).

Lužina ne zahtijeva nikakvih posebnih uredba ili sprava. Paziti valja na patvorine i jamčim samo onda za sjajan uspjeh, ako je kutija ili omot providen mojim imenom. Narudžbe prima i obavlja samo uz pouzete

EUGEN VOLANI

Zagreb, Gundulićeva ulica 29, Telefon 154.

Naputke za uporabu šaljem besplatno. — Prodaja najmanje u sanducima po 25 kg.; no da se može svatko o dohotu lužine osvje- dočiti, šaljem za pokus kutiju od 4 i pol kg. po K 2.80 uz pouzete sa naputkom. — Trgovci uživaju primjeren popust.

U Samoboru dobije se samo kod E. Presečky-a.

Glavni savez tvornica strojeva za gospodarstvo i industriju

ZAGREB.

P. n.

Već sada nam je moguće, da svim posjednicima, gospodarima
i vlastelinima pružimo

zajamčeno izkušane gospodarske strojeve,

jedino samo iz tvornica **prvoga reda** uz potpuno umjerene cijene i brzu dobavu.

Upozorujemo p. n., da svrate osobitu pažnju na to, da se je naš savez organizovao **nagom za korist hrvatskoga naroda**, te da udovolji davno očekivanim potrebama **domaćeg gospodarstva i industrije**.

Već danas stoji na našem ovdješnjem skladištu preko **hiljadu** raznih gospodarskih strojeva, te svakomu kupcu stoji prilika, da se osvjedoči o

solidnoj gradnji i savršenoj konstrukciji strojeva.

Osvrnuv se i na prijašnje oglase u ovom listu, ponovo ist-čemo, da nam **financijska snaga** naših odličnih tvornica omogućuje **uspješnu borbu sa svakom konkurencijom**.

Naše objave nijesu samo puka obećanja, već **istinski rad i nastojanje**, da pribavimo našem poduzeću **častan glas**.

Mi jamčimo za naše strojeve jednu godinu dana, postavljamo ih u posao i izašljemo svake godine u proljeću našeg montera, da izvidi i ispita, dali su strojevi kod nas nabavljeni u potpunom redu, a **sve to posve besplatno**. Molimo za Vaše vrijedno podupiranje.

S veleštovanjem

Glavni savez

tvornica strojeva za gospodarstvo i industriju

Preradovičev trg. **Zagreb.** Preradovičev trg.

Brzjavljivi: **Stöger, Zagreb.**

Telefon br. 76.

Telefon br. 76.

